

Ankenævnet *for* Forsikring

Den 11. september 2024 blev i sag nr. 101607:

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

mod

Tryg Forsikring A/S
Klausdalsbrovej 601
2750 Ballerup

afsagt

k e n d e l s e :

Forsikringstageren har ulykkesforsikring med sygdomsdækning. I klageskema af 1/5 2024 har klagerens repræsentant bl.a. anført:

"Afvisning fra TRYG ulykke 2 gange, 29. sept. + 22. dec.
Afvisning fra deres Kvalitetsafd (anmeldt 10. januar 2024, svar modtaget 12. feb. efter at have måtte rykke efter svar bl.a. pr. mail 8. feb. 2024)

- 1. afvisning 29. sept. 2023
- Vores svarbrev på 1. afvisning afsendt 23. okt. 2023
- Opfølgende mail fra Tryg 10. nov. 2023
- Vores 2. svar herpå 13. nov. 2023
- rykke for svar hos TRYG d. 14. dec. 2023

TRYG Kvalitetsafd.
Klage indsendt 10. jan 2024
- rykke for svar 8. feb. 2024 (4 uger +1 dag)
Svar fra Tryg Kvalitet 12. feb. 2024 (fortsat afslag)

[Klageren] diagnosticeret med Parkinson 31. maj 2023.
Tryg mener vi kendte til dette da vi tegnede forsikringen tilbage april 2021 Argumenterer primært pga. nedsat lugtesans og henviser til denne var eksisterende før forsikringen blev tegnet. Heruden henviser de til parkinsons hjemmeside og sundhed.dk.
Vi henviser til [klagerens] næseoperation tilbage i 2001, igen 2014 på [hospital] - operationer som menes at have/få indvirkning på lugtesansen.
Herudover har vi henvist til [klagerens] allergi og dertilhørende medicinforbrug.

Ligeledes henvist til sundhed.dk 'Hvordan stilles diagnosen Parkinsons sygdom' stilles ved lægen eller neurologisk undersøgelse (CT/MR/PET-CT-skanning)

Hvad vil du konkret opnå hos selskabet?

Dækning iht. forsikring på kritisk sygdom pga. diagnosen Parkinson."

Selskabet har den 23/5 2024 til nævnet bl.a. redegjort for sagsforløbet og afgørelsen således:

"Klageren havde på skadestidspunktet ulykkesforsikring med vilkår 1803. Vilkårene fremlægges som bilag 1.

Sagen vedrører, at klageren er utilfreds med, at selskabet har afvist dækning for sygdom. Selskabet har afvist dækning med henvisning til, at symptomerne på Parkinson var til stede før, forsikringen trådte i kraft.

Sagsfremstilling

Den 12. april 2021 tegnede klageren sygdomsdækning på sin ulykkesforsikring med en karenstid på 4 måneder.

Det fremgår af skadeanmeldelsen fra den 8. juni 2023, at klageren blev diagnosticeret med Parkinson den 31. maj 2023. Skadeanmeldelsen fremlægges som bilag 2.

Til brug for sagens videre behandling indhentede selskabet journal fra klagerens praktiserende læge som selskabet modtog den 28. juni 2023 samt klagerens sygehusjournal som selskabet modtog den 3. august 2023 og 11. august 2023. Klagerens journal fra praktiserende læge fremlægges som bilag 3. Sygehusjournalerne fremlægges som bilag 4.

Selskabet afviste dækning for klagerens sygdom den 29. september 2023 med henvisning til, at klagerens første symptom på Parkinson var til stede før, forsikringen trådte i kraft. Selskabets afvisning fremlægges som bilag 5.

Klageren klagede over selskabets afgørelse den 23. oktober 2023. Klagen fremlægges som bilag 6. Den 22. december 2023 fastholdt selskabet sin afgørelse. Selskabets fastholdelse fremlægges som bilag 7.

Klageren klagede til selskabets klageansvarlige afdeling, Kvalitet, den 10. januar 2024. Klage til Kvalitet fremlægges som bilag 8.

Den 24. februar 2024 fastholdt Kvalitetsafdelingen selskabets tidligere afgørelse. Svar fra Kvalitet fremlægges som bilag 9.

Forsikringsbetingelser

Af forsikringsbetingelsernes punkt 13.1, fremgår det, at forsikringen dækker, hvis du får diagnosticeret en af de sygdomme, som er nævnt i tabellen i punkt 13.4.

Det fremgår af forsikringsbetingelsernes punkt 13.2, at forsikringen ikke dækker sygdom, der viser symptomer eller diagnosticeres før eller indenfor de første 4 måneder efter, at forsikringen trådte i kraft (karenstid).

Selskabets vurdering

Klagerens repræsentant har blandt andet anført i klageskemaet til nævnet, at det er klagerens næseoperationer tilbage i henholdsvis 2001 og 2014, der kan have haft indvirkning på klagerens lugtesans.

Af journalen fra øre-, næse- og halsklinikken fremgår blandt andet følgende i notat af 31. august 2021:

'A DR430 Manglende lugtesans

Sub.: Obs. ALLERGI

Allergi: Ingen kendte medikamentelle.

Disp til allergi: Både [familiemedlemmer] er kendt med pollenallergi.

Tidligere: Har fået lavet septumplastik, ellers intet.

Tobak: Aldrig ryger. for nogle år siden. Mener det er det sammen hun reagerede på Tager medicin med Flixonase næsedråber og Desselta til natten. Er velbehandlet herpå. Ingen luftvejssymptomer. Ingen fødevarerintolerans.

Oplever dog også at hendes lugtesans er næsten ophørt, og har været det igennem mange år.'

Det fremgår blandt andet i journalnotat af 20. juni 2022, at:

'Aktuelt

Henvises via egen otolog med henblik på udredning.

Aktuelt

[Kvinde i 40'erne], der klager over nedsat lugtesans igennem flere år. Uklar debut.

Patienten kan ikke huske, hvornår det startede. Angiver dog, at hun har fået lavet septumrhinoplastik for 15 år siden i ... Kan dog ikke huske, om der er sket noget med lugtesansen dengang. Er kendt med multiallergi, helårs rhinit, er i fast behandling med nasal steroid plus antihistamin. Skyl-ler næsen med saltvand af og til. Der er ingen fantosmi eller parosmi i øvrigt. Har haft Covid-19 in-fektion, har dog haft mildt forløb og synes ikke, at der er sket noget med hendes lugtesans den-gang. Har ikke haft parosmi i perioden efterfølgende. Har forsøgt at træne lugtesansen med 4 for-skellige æteriske olier, dog har hun kun lugtet i 10 sekunder pr. gang og ganske kort træningsses-sion. Har opgivet det efter 3 mdr. og har ikke trænet lugtesansen i 1,5 mdr. nu.

Synes ikke, at der var stor effekt. Kan smage maden, især hvis det bliver krydret lidt mere. Kan smage grundsmagene. Har afprøvet forskellige nasal steroider uden nogen effekt.

Tidligere

Ingen næsetraume, hovedtraume, commotio cerebri eller neuroinfektioner.

For 15 år siden septumrhinoplastik i ...

Er kendt med multiallergi.'

I notat af 20. oktober 2022, fremgår følgende:

'Abnorm ufrivillig bevægelse

N08 Abnorm ufrivillig bevægelse

Notetekst:

den seneste måned eller længere haft tiltagende h. sidig håndtremor, uden reduceret gribe kraft. Skriften har ikke ændret sig, pt beskriver manglende medsving i h. arm under gang. H. arm føles tung når den holdes frem for kroppen, men ingen tremor Nat eale reflekser i begge OE og UE. Der

ses intenstionstremor Har været udredt for manglende lugtesans, udviklet snigende over flere år. Henvist til neurologisk vurdering.'

Det fremgår blandt andet i notat af 16. juni 2023, at:
'Aktionsdiagnose
DG209 Parkinsons sygdom

EPIKRISE:
Resumé af behandlingsforløb

... NEURO bevægeforstyrrelse kontrol
Journalnotat – somatik

Aktuelt

*[Kvinde i 40'erne] indkaldt mhp. svar på PET-BRAIN-PE121.
Patienten præsenterer sig med højresidig tremor dominant parkinson. Kommer gående til kontrol i dag ledsaget af ægtefælle.
Patienten arbejder stadigvæk på ..., hvor hun mest sidder foran computer.
Håndskriften er blevet mere småt i forhold til tidligere. Patienten har dog ikke langsomme bevægelser. Ved gang har patienten generelt manglende medsving af armene.
Har også haft ophævet lugtesans gennem lang tid.'*

På baggrund af sagens oplysninger er det vores vurdering, at sygdommen har udvist symptomer før, at forsikringen trådte i kraft.

Ved vurderingen har selskabet lagt vægt på, at det fremgår i journalnotat af 31. august 2023 [2021], at klagerens lugtesans næsten var ophørt og havde været det gennem mange år.

Selskabet har også lagt vægt på, at der i notat af 20. oktober 2022, hvor klageren blev henvist til videre neurologisk udredning, efter den seneste måned eller længere at have haft tiltagende højresidig håndtremor (ufrivillig rystelse) også var noteret, at klageren havde været udredt for manglende lugtesans, udviklet snigende over flere år.

I journalnotat af 16. juni 2023, som er lavet efter, klageren fik stillet diagnosen den 31. maj 2023, blev klagerens aktuelle symptomer opsummeret i forbindelse med kontrollen, hvor ophævet lugtesans igen blev bemærket. Det er derfor selskabets opfattelse, at klagerens manglende lugtesans har været et symptom, der har været lagt vægt på i forbindelse med udredningen for Parkinson samt været til stede, før forsikringen trådte i kraft.

Svækket lugtesans er blandt andet et symptom på Parkinson ligesom der er tale om en sygdom, der udvikles langsomt over år, hvilket er foreneligt med, at symptomet har været tiltagende over flere år. Selskabet henviser i den forbindelse til oplysningerne om Parkinson på sundhed.dk. Udskrift fra sundhed.dk fremlægges som bilag 10.

Det kan efter selskabets opfattelse ikke føre til en ændret vurdering, at nedsat lugtesans kan have andre årsager. Dertil kommer, at det efter forsikringsbetingelsernes ordlyd ikke er afgørende, om klageren har haft viden om, hvilken sygdom hun har haft, så længe hun har været vidende om

symptomerne. Til støtte for sin påstand henviser selskabet til ankenævnets afgørelse i sag 100431. Ankenævnskendelsen fremlægges som bilag 11.

Sammenfatning

Sammenfattende er det selskabets opfattelse, at klageren ikke er berettiget til udbetaling af godtgørelse fra sygdomsdækningen, idet symptomerne på Parkinson har været til stede, før forsikringen trådte i kraft. Selskabet fastholder således sin afgørelse af sagen."

Klagerens repræsentant har i brev af 28/5 2024 til nævnet bl.a. anført:

"Vi må derfor igen henlede jeres fulde opmærksomhed på nedenstående information, og at jeres afgørelse bør ændres til fuldt ud berettiget til udbetaling af forsikringssummen ved kritisk sygdom.

Ligeledes forholder vi os til fremsendte fra jer, og vil gerne opfordre jer ligeledes til at læse vores fremsendte, og forholde jer hertil. Jeres indtil videre udelukkende fokusering på svækket/nedsat lugtesans har ikke gavnet sagens udvikling, hverken fagligt eller menneskeligt.

Vi er nødsaget til at skabe en beskrivelse over [klagerens] forløb, lægebesøg, speciallæger og sygehus, idet vi finder jeres fremsendte som om I ikke har noteret jer disse væsentlige informationer i jeres egen gennemgang.

I første omgang vil vi gerne skabe jeres fulde opmærksomhed omkring hvad der ret sandsynligt er årsagen til [klagerens] nedsatte lugtesans, baseret på fagligheden og dertilhørende link. Vi håber denne informative tilgang fra vores side vil resultere i sagens udvikling og dertilhørende afgørelse til [klageren], og I overholder den indgåede aftale om dækning.

...

<https://ugeskriftet.dk/videnskab/hyppige-reversible-arsager-til-nedsat-eller-tabtlugte-og-smagssans>

...

Kirurgi

Kirurgisk behandling tilbydes patienter med CRS, hvor sufficient applikation af medicin er vanskeliggjort mekanisk af f.eks. polypper eller skæv næseskillevæg. Desuden tilbydes der endoskopisk nasal kirurgi ved påvirket lugtesans pga. svært slimhindeødem [29]. Effekten af kirurgisk intervention hos patienter med påvirket lugtesans af andre årsager end CRS er ikke sikker [9, 26].

Enkelte patienter oplever forværring af lugtesansen efter nasal kirurgi, muligvis pga. arvævsdannelse, hvilket skal indgå i overvejelserne før tilbud.

...

<https://netdoktor.dk/ore-naese-og-hals/sygdomme/skav-naseskillevag/>

...

Skæv næseskillevæg

En skæv næseskillevæg mellem de to næsebor kan hæmme luftpassagen. Hvis fejlen er generende, kan operation blive nødvendig. Læs om årsager og behandling her.

OPDATERET: 3. MAJ 2022

FORFATTER: MIKKEL HOLMELUND, SPECIALLÆGE I ØRE- NÆSE- HALSSYGDOMME

Fakte om skæv næseskillevæg

- Det kaldes skæv næseskillevæg, når skillevæggen mellem de to næsehalvdele er så skæv eller ujævn, at luftpassagen hæmmes.
- Næseskillevæggen tit lidt skæv, men det giver ikke altid symptomer.
- En skæv næseskillevæg kan give tilbøjelighed til hovedpine, forkølelse, bihulebetændelse og halsbetændelse.
- Er man meget generet, kan en øre-næse-halslæge vurdere, om en operation kan afhjælpe generne.

Hvad er skæv næseskillevæg?

Det kaldes skæv næseskillevæg, når skillevæggen mellem de to næsehalvdele er så skæv eller ujævn, at luftpassagen hæmmes.

Næseskillevæggen er den struktur, der normalt deler næsehulen i to lige store dele. Den består af brusk fortil og knogle bagtil. Næseskillevæggen kan godt være skæv, uden at det kan ses uden på næsen. Faktisk er næseskillevæggen tit lidt skæv, men det giver ikke altid symptomer.

Skillevæggen kan være s-formet, så den hæmmer luftpassagen i begge næsebor.

...

<https://parkinson.dk/viden-forskning/atypisk-parkinson/>

Parkinsonisme er et fællestræk

Atypisk parkinson kan til at begynde med minde om almindelig Parkinsons sygdom med langsomme bevægelser samt måske muskelstivhed, rysten og balanceproblemer. Disse motoriske symptomer kaldes med en fællesbetegnelse parkinsonisme, opkaldt efter James Parkinson.

Ved 'almindelig' parkinson opleves symptomerne ofte i begyndelsen mest udpræget i kroppens ene side, fx i en arm eller hånd. Efterhånden udbredes symptomerne til andre dele af kroppen.

Symptomerne ved de atypiske parkinsonstyper forekommer helt fra begyndelsen ofte i begge sider af kroppen, og balanceforstyrrelser optræder tidligt i forløbet. Ofte kommer yderligere symptomer

til, der tyder på flere funktionsforstyrrelser i hjernen.

Hvordan genkendes atypisk parkinson?

Diagnosen stilles af en neurolog med speciale i bevægeforstyrrelser. Ud over langsomhed – langsomme bevægelser – lægger neurologen vægt på, at mindst ét af følgende symptomer er til stede: Muskelstivhed, rysten eller besvær med at holde balancen. Hertil kan komme depression, koncentrationsbesvær, ofte også træthed i dagtimerne og en samlet oplevelse af øget pres i hverdagen.

...

<https://www.hjernesagen.dk/den-fantastiske-hjerne/smag-med-hjernen/>

Sygdom og skader kan påvirke din smagssans

Hvis man er udsat for et alvorlig slag mod hjernen, kan man være uheldig og beskadige det lille hjernemråde, der hedder den olfaktoriske bule. Det er det område, der som det første sted i hjernen modtager informationer fra duftcellerne i næsen.

Tumorer i hjernen eller forhøjet tryk i hjernen kan også påvirke vores smagssans. I sjældne tilfælde kan en blodprop eller blødning også påvirke smagssansen. Det sker, hvis et stroke rammer hjernemråder, som er involveret i at modtage eller integrere vores oplevelse af smag.

Når lugtesansen nedsættes ved sygdom eller læsioner i hjernen kaldes det i fagsprog *hyp-* eller *anosmi*. Hvis sanserne forstærkes, som også kan ske på grund af sygdom, kaldes det *hyperosmi*. Ved nogle sygdomstilstande, for eksempel demens eller psykiske sygdomme, kan lugtesansen forvrænges. Det kaldes: *parosmi*.

En række sygdomme kan medføre nedsat lugtesans:

- Tilstopning/hævelse i næsen ved forkølelse
- Tumor
- Blødning
- Hydrocephalus (forøget tryk i hjernen)
- Infektioner

...

HISTORIK:

Blot for at fraskrive os evt. antagelser omkring årsagen til sygdomsdækning indgår fra april 2021, lader jeg tidligere indgået kommentarer fremstå endnu engang. Vi må pointere overfor jer og Ankenævnet, at vi indgik en aftale omkring sygdomsdækning, idet alle vores forsikringer på dette tidspunkt blev justeret fra jeres side, og I, for at ville acceptere og kunne sætte vores samlede engagement hos Tryg ned, at vi tog denne del med på vores Ulykkesforsikring.

'Jvf. vores samlede forsikrings ændringer foretaget i april 2021 (se jeres mailkorrespondance med os den 9. april 2021 kl. 14:35), herunder tegning af forsikring på ..., foruden cykelsum mm. I forløbet er der justeret på priserne, og en af grundene til at disse kunne effektueres fra jeres side, var netop jeres rådgivning, at vi fik sygdomsdækning på både [klageren] og ... Hertil har vi notater liggende med konkrete tal på besparelser I kunne tilbyde ud fra disse nye konditioner. Blot for at orientere jer om baggrunden for hvorfor der blev justeret i vores forsikringer, herunder tilvalg og besparelsen'

Lægebesøg – Historik

Bemærkning: Der har fra første lægebesøg været lagt vægt på rysten / tremor

- 11. okt. 2022: Bestilles tid ved egen læge ... ang. højre arm som er begyndt at ryste
- 20. okt. 2022: Egen læge, Tremor og udredning herfor (jf. Sygehushenvisning fra egen læge)
- 23. nov. 2022: [Sygehus] Hjerne- og Nerve Ambulatorium
 - Fokus på undersøgelsen er rysten i højre hånd
 - Henvises til MR scanning af cerebrum
- 13. dec. 2022
 - Svar på MR-scanningen
 - Fortsat fokus på årsagen til rysten
 - Noteres bl.a. at årsager som hyperthyroidisme eller mangel på jern eller andre vitaminer kan være årsag til rysten

- Herefter bestilt blodprøver for kontrol af stofskifte, herunder T3, T4, TSH, B12 og jern
 - Stadig ikke diagnosticering fra Speciallægen hos [sygehus] Hjerne- og Nerve Ambulatorium
- 10. marts 2023 [sygehus] Hjerne- og Nerve Ambulatorium
 - ENG elektroneuronografi højre: N. Medianus, N. Ulnaris, N. Peroneus; N. Tibialis; N. Suralis
- 15. marts 2023
 - Henvises til DAT/SPECT-scanning
- 31. maj 2023
 - Svar på scanning PET-121
 - Diagnosticering Parkinson

Til ovenstående forløb henvises fortsat til 2 næseoperationer i 2001 + 2014, foruden besøg hos Øre-Næse-Hals speciallæger.

...

Kommentar til Ankenævn sagsnr. 100431:

Vi finder ikke relevans i denne henvisning, idet der i denne sag angives symptomer på rysten 2-3 år tidligere. Vi forstår derfor ikke den er medtaget, og kan ikke se nogen ligheder som på nogen måde

kan danne præcedens. Den er derfor ikke yderligere omtalt, da vi ikke mener den kan bruges i denne sag.

KONKLUSION:

Vi syntes det er meget besynderligt at fagligheden efter mange lægebesøg, undersøgelser hos speciallæger (øre/næse/halslæge & [hospital] Klinik for Lugte og smagsforstyrrelser, se bilag 4), MR-scanninger alle arbejder i retning af at den nedsatte lugtesans skyldes operationerne eller bihuler pga. allergi og medicin taget gennem mange år.

Dernæst er det interessant at speciallæger og dyrt teknisk udstyr først kan stille diagnosen Parkinson efter udført og analyseret PET-BRAIN-PE121, når I antyder at det kunne have været diagnosticeret ved at læse på Sundhed.dk eller finde Parkinsons hjemmeside på baggrund af nedsat/forringet lugtesans, eller måske endda bare have ringet til jer hos Tryk Forsikring, afd. Ulykke. Igen retter vi tankerne mod starten af dette svarbrev, hvor vi henviser til links som klart beskriver en faglig vurdering af [klagerens] forløb.

...

Desuden må vi igen gøre opmærksom på [klagerens] allergi, som netop har eksisteret i mange år, og deraf følgende medicinforbrug. Ligeledes har der også været undersøgelser og deraf også forsøgt afhjulpet med et medicinforbrug mod astma. Hertil kan vi henvise til studier foretaget af ... Læge, Lektor, 'Også sygdomme som kronisk bihulebetændelse, allergi i øvre luftveje og kranietraumer kan resultere i, at lugtesansen forsvinder'.

...

Vi pointerer igen, at efter flere besøg på [sygehus] Hjerne- og Nerve Ambulatorium, at det fra starten udelukkende har været rysten/tremor som har været i fokus, herunder mange forskellige undersøgelser, som MR-scanning af cerebrum, blodprøver for kontrol af stofskifte, inkl. T3, T4, TSH, B12 og jern, ENG elektroneuronografi højre: N. Medianus, N. Ulnaris, N. Peroneus; N. Tibialis; N. Suralis.

Nedsat lugtesans har været en del af snakken og observationerne, men hverken været indgangsvinkel eller bærende i diagnosticeringen af [klageren], hverken fra starten af [klagerens] egen tilgang til lægebesøg eller læge/Speciallæger/sygehuse, og som forefindes dokumenteret for alle parter.

I påberåber jer muligheden for at tilbageholde udbetalingen af forsikringssummen ved kritisk sygdom, med baggrund i at [klageren] har været vidende om hun igennem mange år har haft svækket lugtesans, og det til trods for flere undersøgelser hos Speciallæger og forsøg på at genoprette denne ved at igangsætte flere tiltag, men aldrig noteret eller omtalt Parkinson som en faktor, ej henvist videre til undersøgelse hos specialister.

Når man ser antallet af forskellige specialist afd. på de danske sygehuse, som f.eks. ... kan man sagtens konkludere at nedsat lugtesans er meget i udbredt blandt danskere.

Der henføres også til studier omkring at mange danskere oplever nedsat lugtesans, faktisk op til 20% (1.200.000) oplever dette, det op imod at 0,2% (op til 12.000) af den danske befolkning lider af Parkinson.

Hvis vi nu, rent hypotetisk, skulle antage at helt op til 50 % (6.000) af alle Parkinson patienter oplever nedsat lugtesans, vil denne vurdering føre til at læger/speciallæger m.fl. burde udrede 50% af dem (1.200.000) der lider af nedsat lugtesans, hvilket så vil svare til 600.000 danskere om året skal udredes/undersøges for Parkinson.

Antager vi der er 30 sygehuse i DK med en specialafd. for Nerve- og Hjerneambulatorium, vil det betyde at mere end 85 om dagen pr. sygehus, året rundt på arbejdsdage, vil skulle udredes for Parkinson. Kan I se pointen i tallene? Det tror vi godt I også kan hos Tryg Forsikring.

Vi mener ikke nogen steder at have noteret blandt fagligheden og offentligheden, at Parkinson kan diagnosticeres ud fra nedsat lugtesans (Hyposmi) eller at Hyposmi kan betragtes som et symptom. Dette bekræftes ved at [klageren] på intet tidspunkt er blevet henvist, talt eller skrevet herom, at Parkinson kunne være en indgående faktor til Hyposmi.

Det antages derimod, at I søger denne konklusion for at kunne bruge jeres pkt. 13.2 i Forsikringsbetingelserne omkring karenperiode, men værende fagligt ubegrundet og forkert vurderet, både når vi taler om I på denne måde ikke acceptere læger, speciallæger, sygehuse vurdering og synspunkter, jf. div. udskrifter fra læger, speciallæger og sygehuse.

Fremstiller følgende spørgsmål til Tryg Forsikring:

1. Jeres påstand vedrørende 'nedsat lugtesans er et afgørende symptom på man har Parkinson'.
 - a. Her må vi bede jer om dokumentation herfor at dette er en korrekt, og denne bør forefindes i form af udtalelser fra Speciallæger indenfor Nerve- og Hjerne specialiet, med fokus på bl.a. Parkinson, og herunder været offentligt tilgængelig. Det kan være tidskrifter hvor en udtalelse forefindes, og som ikke siden hen er blevet fagligt afdokumenteret af nyere forskning.
2. Vi ønsker desuden jeres formulering forklaret når I skriver på side 4 'vidende om symptomerne' og under jeres sammenfatning 'idet symptomerne på Parkinson har været tilstede'.
 - a. Hvad mener I med ordet symptomerne, altså i flertal?

Ankenævnet for Forsikring

10.

101607

3. En øvrig tanke i forløbet vi gerne vil drage ind som en parallel tanke. Vil et nedsat syn gøre man ikke kan blive dækket (under samme forudsætninger som [klageren]) i tilfælde af en øjenssygdom som gør vedkommende blind, f.eks. Retinitis Pigmentosa, da nedsat syn er starten på man kan diagnosticere denne også frygtelig sygdom?

...

Denne forstyrrelse og begrænsning i [klagerens] lugtesans har, og som kan følges i dokumenterne, været tiltagende over flere år. Men henvisning til de to operationer [klageren] har fået udført i 2001

& 2014, med dertil hørende risiko for at lugtesansen ville blive påvirket.

o Jvf. ... Privathospital – Nedsat lugtesans."

Selskabet har i brev af 17/6 2024 til nævnet bl.a. anført:

"Selskabet skal bemærke, at selskabet på intet tidspunkt har nævnt, at nedsat lugtesans er et afgørende symptom. Det er dog fortsat selskabets vurdering, at nedsat lugtesans blandt andre er et symptom på Parkinson.

Sagen har forud for første afgørelse truffet af skadeafdelingen samt i forbindelse med efterfølgende genvurderinger været forelagt selskabets rådgivende lægekonsulent med speciale i neurokirurgi.

Lægekonsulenten har i sin vurdering blandt andet lagt vægt på, at påvirkning af lugtesans kan være et af de første tegn på Parkinsons sygdom og kan opstå år til årtier før de motoriske symptomer opstår. Dette er foreneligt med oplysningerne, der fremgår af bilag 10, hvor det ligeledes fremgår, at der er tale om en sygdom, der udvikles langsomt over år samt at svækket lugtesans er nævnt som symptom.

Det bemærkes, at det efter forsikringsbetingelsernes ordlyd ikke er afgørende, om klageren har haft viden om, hvilken sygdom hun har haft, så længe hun har været vidende om symptomet. Som nævnt tidligere blev nedsat lugtesans medtaget i journalnotater både i forbindelse med udredning og da diagnosen blev stillet.

Klageren ønsker også svar på, hvorfor selskabet i sin sammenfatning har skrevet symptomerne. Her skulle blot have stået symptomet, men det ikke ændrer afgørelsen, hvorvidt det er et symptom eller flere, der har vist sig, før forsikringens tegning.

Endeligt ønsker klageren svar på, hvorvidt en anden sygdom vil betyde, at man ikke er omfattet af sygdomsdækningen. Dette kan selskabet ikke afgøre ud fra et sådan spørgsmål, da dette beror på en konkret vurdering fra sag til sag."

Klageren og modparten har videre kommenteret sagen i indlæg til nævnet af 1/7 2024 og 17/7 2024. Nævnet har fået forelagt bilag fra sagen, herunder udskrift fra sundhed.dk om Parkinsons symptomer, hvoraf nogle gengives nedenfor. Af journal fra øre-/næse-/halslæge fremgår bl.a.:

"04.11.13

...

Møder til allergitest. Har over hele året gener i form af løbenæse, og tit vågner patienten op om morgenen med røde, hævede øjne. Har bemærket tendens til kortåndethed ved trappegang eller løb.

...

Priktest med udslag på størstedelen af paletten incl. ...

...

Med hensyn til den nasale rhinit rp. Avamys.

...

31.08.21

...

Manglende lugtesans

...

Disp til allergi: [Familiemedlemmer] er kendt med pollenallergi.

Tidligere: Har fået lavet septumplastik, ellers intet.

Tobak: Aldrig ryger. for nogle år siden. Mener det er det sammen hun reagerede på.

Tager medicin med Flixonase næsedråber og Desselta til natten. Er velbehandlet herpå.

Ingen luftvejssymptomer. Ingen fødevareintolerans.

Oplever dog også at hendes lugtesans er næsten ophørt, og har været det igennem mange år.

Anamnese: Er kendt med allergi. Sidste test her i klinikken reagerede hun på ... Har været fulgt ved anden ørelæge-kollega, og er testet.

...

Ant. rhino.: Glatte reaktionsløse, intakte slimhinder.

C.oris: Ingen akutte forandringer i mund og svælg

Collum: Ingen patologiske udfyldninger

Fiberscopi: Udføres før og efter detumiscering i cavum nasi. Der findes glatte reaktionsløse slimhinder bilateralt, ingen tumores.

Plan: Ikke muligt med sniffingsticktest samt priktest i dag.

Instruktion i saltvandslavage, omlægges fra Flixonase til Budesonid i karitekiposition samt dagligt lugtetræning.

...

27.10.21

...

Har mærket lille effekt på lugtesansen. Ellers ikke noget nyttilkommet

...

Priktest: Uændret i forhold til 2013, ...

Sniffingsticktest: 4 ud af 12.

Har hyposmi. Kont nasal steroid.

Ktrl 3 mdr. Der stillingtagen til evt CI-skanning af bihulerne. Før ved behov.

...

28.04.22

...

Svar på CT bihuler.

Ansats til conchae bullosa på hø side, ellers noget retinerede molarer.

Pt informeres telefonisk herom. Er lidt tæt i næsen, men ikke noget voldsomt.

Vi er enige om at vi ser det an. Henvises til vurdering i ... klinikken, som hun selv ønsker."

Af sygehusjournal fra øre-næse-hals sygdomme af 17/10 2013 fremgår bl.a.:

"Patienten anføres at være opereret 2 x tidligere. Sidst i 2001. Den første operation var på grund af humpdannelse og kort efter foretages yderligere korrektion på grund af utilfredsstillende resultat. Har nu en prominente kant ved den osteokondrale overgang højre side af dorsum nasi. Kan have lidt nasalstenose især ved allergisk reaktion. Patienten har tendens til høfeber og reagerer på ...

...

Aktionsdiagnose: DJ342

Næseseptum deviation"

Af journal fra egen læge fremgår bl.a.:

"11-10-2022

...

pt. ringer for at bestille tid ved læge ... ang. højre arm, som er begyndt at ryste.

...

20-10-2022

...

den seneste måned eller længere haft tiltagende hø. sidig håndtremor, uden reduceret gribe kraft. Skriften har ikke ændret sig, pt beskriver manglende medsving i hø arm under gang. Hø. arm føles tung når den holdes frem for kroppen, men ingen tremor Nat eale reflekser i begge OE og UE. Der ses intenstionstremor.

Har været udredt for manglende lugtesans, udviklet snigende over flere år. Henvist til neurologisk vurdering.

...

06-02-2023

...

Taler kons ved neurolog i gennem, uafklaret, tilrådet brug af Propanolol 10 mg pn.

Ingen lugtesans, påvirket smagtssans. Tiltagende tremor hø sidig ekstremiteter. Intet fra synet. MR angiv. ia.

...

09-06-2023 Parkinsons sygdom

...

Nydiagostiseret parkinson."

Af sygehusjournal fra hjerne- og nerveambulatorium fremgår bl.a.:

"23-11-2022

...

Aktionsdiagnose

DG250 Essentiel tremor

...

Aktuelt

Det drejer sig om en [kvinde i 40'erne] ingen familiær disposition til neurologiske sygdomme.

Der er ingen familie med parkinson.

...

Pt. har kendt migræne og astma, samt hun er opereret for mange år siden med rhinoplasty med en skæv næsevæg.

Pt. er pga. lugte- og smagssans, blevet undersøgt i region midt.

Pt. angiver at hun for ca. 2 mdr. siden, mens hun var til ..., har observeret at hun rystede en lille smule i højre UE og især i højre hånd også når hun skal flytte en genstand til et andet sted, er der en lille smule rystelser, som hun beskriver som rykvise, repetative ufrivillige bevægelser. Har også oplevet dette i UE, samt har bemærket, at hun har nedsat medsving af sin højre OE. Højre arm føles lidt slap, men ellers ingen automone symptomer.

Pt. har normal gang i maven, normal vandladning, ingen REM søvn forstyrrelser. Ingen kognitiv deficit. Har normal tale med normal ansigtsmimik, normal gangdistance.

...

Objektiv undersøgelse standard

Neurologisk: Kognitivt upåfaldende. Har normal hukommelse, normalt sprog, ingen afasi eller dysartri.

Kranienerver er systematisk undersøgt, findes normale og intakte.

OE: Normal kraft, normal tonus, normal sensibilitet. Der er ingen synlige capitis tremor.

Måske en lille smule aktion tremor og ingen synderlig postural tremor. Ingen tegn til bradykinesi eller tandjulrigiditet i begge OE.

Normal kraft i UE, ingen bradykinesi eller spasticitet. Pt. kan stå. Har normal medsving i begge arme, men pt. føler en gang imellem, at hun har nedsat medsving i sin højre arm.

Romberg er negativ.

Konklusion og plan

...

Pt. har for 2 mdr. siden oplevet nogle ufrivillige rystelser i form af intentionstremor i arm og ben samt havde den fornemmelse, at hun har nedsat medsving i højre arm. Pt. er tidligere udredt i fht. problemer med lugte- og smagssans. Ellers har hun ingen kognitive klager, normal gang, ingen tegn til spasticitet eller rigiditet eller hyper bradykinesi.

...

16-03-2023

...

Patienten er velkendt med migræneagtig hovedpine samt astma. Får aktuelt Sumatriptan behandling. Ingen familiær disposition til parkinson eller tremor. Patienten er tilknyttet privatklinik, da patienten gennem mere end 5 år haft ophævet eller forringet lugtesans. De har konstateret, at patientens lugtesans er forsvundet, dog kan patienten stadig lugte kaffe eller karry, dvs. stærke lugte. Siden efteråret 2022 har patienten udviklet tremor i højre hånd. Patienten er højrehåndet. Tremoren generer patienten til dagligt.

...

Der er mistanke aktuelt om begyndende parkinson?: MRC har påvist ingen forandringer i basalganglier, patienten skal rp. henvises til DAT/SPECT-scanning.

...16-06-2023

...

Parkinsons sygdom

...

Patienten præsenterer sig med højresidig tremor dominant parkinson.

...

Håndskriften er blevet mere småt i forhold til tidligere. Patienten har dog ikke langsomme bevægelser. Ved gang har patienten generelt manglende medsving af armene. Har også haft ophævet lugtesans gennem lang tid.

...

Vurdering af undersøgelse

PET-121 har bekræftet nedsat dopaminoptagelse i venstre striatum putamen område. Således stemmer fund overens med den kliniske præsentation."

Af journalnotat af 31/5 2023 fremgår bl.a.:

"PET-121 har bekræftet nedsat dopaminoptagelse i venstre striatum putamen område. Således stemmer fund overens med den kliniske præsentation.

Konklusion og plan

[Kvinde i 40'erne], har fået stillet diagnosen parkinson. Præsenterer sig med højresidig tremor dominant parkinson."

Af journal fra klinik for lugte- og smagsforstyrrelser fremgår bl.a.:

"20.06.22

...

[Kvinde i 40'erne], der klager over nedsat lugtesans igennem flere år. Uklar debut. Patienten kan ikke huske, hvornår det startede. Angiver dog, at hun har fået lavet septumrhinoplastik for 15 år siden i ... Kan dog ikke huske, om der er sket noget med lugtesansen dengang. Er kendt med multialergi, helårs rhinit, er i fast behandling med nasal steroid plus antihistamin. Skyller næsen med saltvand af og til. Der er ingen fantosmi eller parosmi iøvrigt. Har haft Covid-19 infektion tilbage i 2020 i forbindelse med første bølge af Covid-19 infektion, har dog haft mildt forløb og synes ikke, at der er sket noget med hendes lugtesans dengang. Har ikke haft parosmi i perioden efterfølgende. Har forsøgt at træne lugtesansen med 4 forskellige æteriske olier, dog har hun kun lugtet i 10 sekunder pr. gang og ganske kort træningssession. Har opgivet det efter 3 mdr. og har ikke trænet lugtesansen i 1,5 mdr. nu. Synes ikke, at der var stor effekt. Kan smage maden, især hvis det bliver krydret lidt mere. Kan smage grundsmagene. Har afprøvet forskellige nasal steroider uden nogen effekt.

...

Dispositioner

Ingen familiære dispositioner til anosmi eller neurodegenerative sygdomme. Pt. forældre og barn er kendt med allergi.

...

CT af bihuler

Normalt pneumatiserende sinussystem.

MR af cerebrum: ej foretaget.

...

Konklusion

Patient med klager over nedsat lugtesans igennem flere år. Objektivt findes sværhyposmi. Mekanisme er uklar: jatrogen eller på allergisk basis?

Ankenævnet for Forsikring

15.

101607

Af skadesanmeldelse af 8/6 2023 fremgår bl.a.:

"Hvilken sygdom/diagnose er der stillet?

Parkinson

...

Hvilken dato er diagnosen stillet?

31. maj 2023

...

Hvornår mærkede du de første tegn på sygdommen?

Start okt. 2022."

Det fremgår af forsikringsbetingelserne:

"13. Sygdom

13.1 Forsikringen dækker

Forsikringen dækker, hvis du får diagnosticeret en af de sygdomme, som er nævnt i tabellen i punkt 13.4.

...

13.2 Karenstid

Forsikringen dækker ikke sygdom, der viser symptomer eller diagnosticeres før eller indenfor de første 4 måneder efter, at forsikringen er trådt i kraft (karenstid).

Karenstid er en venteperiode efter en forsikrings eller dæknings startdato, hvor forsikringen eller dækningen endnu ikke gælder.

...

13.4 Sygdomme omfattet af forsikringen

...

13.4.2 Parkinson, diagnosekode G20

Gradvis svind af nerveceller som bruger signalstoffet dopamin, et stof som er vigtigt for kontrol af bevægelser. Diagnosen skal være stillet af speciallæge i neurologi."

Nævnet udtaler:

Klageren – som er født i 1970'erne – tegnede den 12/4 2021 sygdomsdækning på sin ulykkesforsikring. Forsikringen har en karenperiode på 4 måneder. Klageren anmeldte den 8/6 2023, at hun den 31/5 2023 blev diagnosticeret med Parkinsons. Klageren ønsker udbetaling af forsikringssum. Selskabet har afvist dækning med henvisning til, at sygdommen havde vist symptomer, inden forsikringen trådte i kraft.

Selskabet har anført, at svækket lugtesans er et af flere symptomer på Parkinsons, og at sygdommen udvikles langsomt over år. Selskabet har anført, at det fremgår af den lægelige journal, at klagerens lugtesans næsten var ophørt, og havde været det gennem mange år. Klagerens

symptomer blev opsummeret i forbindelse med diagnosticeringen den 31/5 2023, hvor den ophævede lugtesans igen blev bemærket. Selskabet har anført, at klagerens manglende lugtesans har været et symptom, som der blev lagt vægt på i forbindelse med udredningen for Parkinsons.

Klageren har anført, at hun i 2001 og 2014 fik foretaget næseoperation, som kan påvirke lugtesansen. Derudover har hun allergi og dertilhørende medicinforbrug. Klageren har henvist til lægelige artikler, hvor det fremgår, at enkelte patienter oplever forværring af lugtesansen efter nasal kirurgi. Klageren har anført, at "det er meget besynderligt at fagligheden efter mange lægebesøg, undersøgelser hos speciallæger MR-scanninger alle arbejder i retning af at den nedsatte lugtesans skyldes operationerne eller bihuler pga. allergi og medicin taget gennem mange år". Klageren har anført, at hendes nedsatte lugtesans ikke har været hverken indgangsvinkel eller bærende ved diagnosticeringen, og at nedsat lugtesans er meget udbredt blandt danskere.

Det fremgår af journal af 4/11 2013, at klageren "Har over hele året gener i form af løbenæse, og tit vågner patienten op om morgenen med røde, hævede øjne ... Priktest med udslag på størstedelen af paletten".

Det fremgår af journal af 31/8 2021: "Manglende lugtesans ... Tidligere: Har fået lavet septumplastik, ellers intet ... Oplever dog også at hendes lugtesans er næsten ophørt, og har været det igennem mange år. Anamnese: Er kendt med allergi. ... Der findes glatte reaktionsløse slimhinder bilateralt, ingen tumores".

Det fremgår af svar på CT-skanning af bihulerne af 28/4 2022, klageren "Er lidt tæt i næsen, men ikke noget voldsomt".

Det fremgår af journal fra klinik for lugte- og smagsforstyrrelser af 20/6 2022, at klageren "klager over nedsat lugtesans igennem flere år. Uklar debut. Patienten kan ikke huske, hvornår det startede. Angiver dog, at hun har fået lavet septumrhinoplastik for 15 år siden i ... Kan dog ikke

Ankenævnet for Forsikring

17.

101607

huske, om der er sket noget med lugtesansen dengang. Er kendt med multiallergi, helårs rhinit, er i fast behandling med nasal steroid plus antihistamin. ... Har haft Covid-19 infektion tilbage i 2020 ... har dog haft mildt forløb og synes ikke, at der er sket noget med hendes lugtesans dengang. Har ikke haft parosmi i perioden efterfølgende ... Mekanisme er uklar: jatrogen eller på allergisk basis?"

Det fremgår af journal fra hjerne- og nerveambulatorium af 16/3 2023, at "Patienten er tilknyttet privatklinik, da patienten gennem mere end 5 år haft ophævet eller forringet lugtesans. ... Siden efteråret 2022 har patienten udviklet tremor i højre hånd. ... Der er mistanke aktuelt om begyndende parkinson?".

Det fremgår af udskrift fra sundhed.dk om Parkinsons, at "tab af lugtesans eller søvnforstyrrelse kan være et tidligt tegn", og "svækket lugtesans ses hos 70 % af dem, som har Parkinsons sygdom".

Det fremgår af forsikringsbetingelserne, at forsikringen ikke dækker sygdom, der viser symptomer eller diagnosticeret før eller indenfor de første 4 måneder efter, at forsikringen er trådt i kraft.

Efter en gennemgang af sagen finder nævnet, at selskabet ikke har godtgjort, at klageren forud for udløbet af karenperioden har haft symptomer, der med den fornødne grad af sikkerhed kan henføres til Parkinsons-diagnosen, som blev stillet i 2023. Selskabet skal derfor udbetale forsikringssum ved sygdom.

Nævnet har blandt andet lagt vægt på, at klageren forud for udløbet af karenperioden har lidt af forskellige sygdomme/gener, som utvivlsomt kan påvirke klagerens lugtesans betydeligt. Det fremgår af journalen, at klageren er multi-allergiker med helårsrhinit, og at hun er i fast behandling med nasal steroid og anti-histamin. Det fremgår også af journalen, at klageren på grund af skæv næsevæg har fået foretaget to næseoperationer.

Ankenævnet for Forsikring

18.

101607

Nævnet har henset til, at klageren blev diagnosticeret med Parkinsons den 31/5 2023, hvilket er mere end 1½ år efter udløbet af karenperioden, og at der ikke er oplysninger i klagerens lægelige journaler forud for udløbet af karenperioden, der kæder klagerens forringede lugtesans sammen med en mulighed for Parkinsons.

Det, som selskabet i øvrigt har anført, kan ikke føre til andet resultat.

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

Selskabet, Tryg Forsikring, skal udbetale forsikringssum ved sygdom til klageren. Beløbet forrentes efter forsikringsaftalelovens § 24.

Klagegebyret tilbagebetales.

Jens Kruse Mikkelsen

formand